

Konu: **Ruhsal İnsan**

Yazı: **73**

Yin-Yang ve İ-Çing

Doç. Dr. Haluk BERKMEN

Çin düşünce sisteminde **Yin-Yang** şekli karşıtların birliğini ifade eden bir simgedir. Altta görülen bu simge hem iç-içe geçmiş bütünlüğü hem de yaşamın döngüsünü belirtir. Zira hiçbir şey kalıcı değildir ve döngü sayesinde "bütün olan" varlığını sürdürebilir. Karşıt gibi görünenler bu döngünün belirli görüntülerinden ibarettir. Örneğin: Gecenin karanlığı ve gündüzün aydınlığı birbirlerine karşıt değildirler. Karanlık olmalı ki aydınlık olabilsin ve gece olmalı ki gündüz olabilsin. Benzer şekilde kuru-ıslak, sert-yumuşak, dişil-eril, uzun-kısa.... gibi tanımlar göreceli olup biri olmadan diğeri olamaz.

Genelde Yin dişil enerjiyi ve Yang eril enerjiyi belirtir. Kadim Çin felsefesinde, hemen her var olanda her iki enerjiden bir miktar bulunduğu inancı vardır. Yani, doğal oluşumlarda dahi bir miktar Yin ve bir miktar Yang bulunur. Bazı doğal oluşumlarda ve varlıklarda daha fazla Yin diğer bazılarında daha fazla Yang bulunur. Çin bilgeleri bu durumu bir tür fala dönüştürerek hem şimdiki durumu hem de geleceği açıklamayı arzulamışlardır.

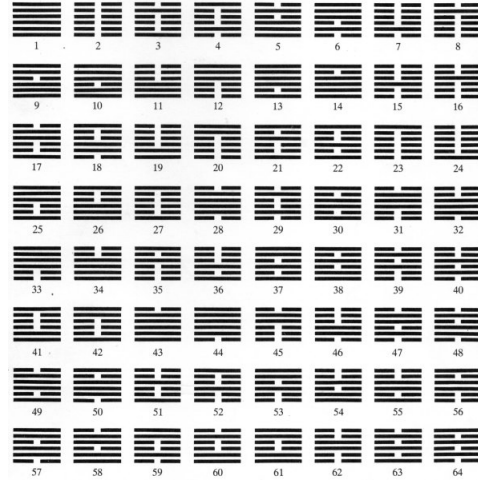
İ-Çing veya **Yi-Cing** denen eski bir fal sistemi tümüyle Yin-Yang birlikteliğine dayanır. **Yi** kolay ve basit olanı, **Cing** ise düzeni ve devamlılığı belirtir. Dolayısıyla bu fal soru sorana kolay ve basit olan yolu seçmesini ve seçtiği yolda devamlı kalabilmesini sağlar. İ-Çing falında 8 tane farklı taş ve her taşın 2 tane vardır. Toplam 16 taşın oluşan bu taşlarda üç sıra halinde kısa ve uzun çizgiler bulunur. Kısa çizgilere **YİN**, uzunlara **YANG** denir. Altta İ-Çing falının 8 taşı görülmüyor.

Yer	Dağ	Su	Rüzgar
Şimşek	Ateş	Göl	Gök

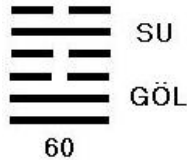
Bu taşlardan "Yer" taşı 6 tane kısa çizgi içeriyor. Yani yeryüzü veya toprak tümüyle dişil Yin enerjisi barındırır ve onda hiç eril enerji yoktur. Zira toprak, üretken ve besleyici bir varlık olarak "anne" kavramı gibidir ve tümüyle dişildir. Bizim de "**Toprak ana**" deyimimiz aynı düşünceyi içerir.

Buna karşılık "Gök" olarak tanımlanmış taşta 3 adet uzun çizgi vardır ve göğün tümüyle eril enerji içerdiği inancı bulunur. Gökte hiç dişil enerji yoktur zira gökteki varlıklar devamlıdır ve gökte ne yeni bir oluşum ve nede ani bir yok oluş vardır. Yeni geliştirilmiş teleskoplar dahi, gök nesnelere çok uzun ömürlü olduklarını ve insan ömrü süresince önemli bir değişime uğramadıklarını onaylamıştır.

Göğün eril gücünü kadim Türk mitolojisinde "**Gök Tengri**" kavramında buluyoruz. Tengricilik inancına göre doğadaki tüm nesnelere canlıdır ve ruhsal enerjiye sahiptirler. Bu inanca **Animizm** deniyor ve kadim **Şaman** kültüründe doğal oluşumların canlı olup ruh taşıdıkları inancıyla yakından ilişkilidir. Doğu bilgeliğini ve felsefesini incelemiş olan **Carl Gustav Jung** (1875 – 1961) dişil enerjiye **Anima** ve eril enerjiye **Animus** demmiştir. Aynı ilişkiyi kadim Çin kültüründeki **İ-Çing** falında da görüyoruz. Rüzgâr dağdan daha eril ve su ateşten daha dişildir. Zira rüzgârın yıkıcı gücü dağdan daha fazladır ve su ateşten daha uyumlu olup daha az zararlıdır.

İ-Çing falında sorusu olan kişi önce sorusunu sorar ve bir torba içindeki 16 taşın sırayla iki taş çıkarır. Birinci taş şimdiki durumu, ikinci taş ise ileriki durumu gösterir. Her taş çift olduğundan toplam 64 farklı durum oluşabilir. Üstte bu 64 durumu görüyoruz. Altta ise, örnek olarak- "**Şimdi işimden ayrılırsam ne olacak?**" Sorusunu soran kişinin önce **GÖL** taşını ve ardından **SU** taşını çektiğini varsayalım.

Fala bakan kişinin yorumu şöyle olabilir:

"Şu anda göl gibi durgunsun ve sendeki oldukça fazla olan Yang eril enerji seni yeni oluşumlara doğru itiyor ve yeni deneyimler yaşamayı istiyor. İşinden ayrılırsan su gibi akıcı olacaksın. Dişil enerjin artacak ve çevrenle daha uyumlu olacaksın. Bu bakımdan ayrılmanda fayda var. Ama dikkat et. Su hem uyumlu olabilir hem de yıkıcı. Göl durgun ve sınırlıdır. Su ise taşkın ve sınırsız olabilir. Bu bakımdan, kontrolü elden bırakmadan ve taşkın olup çevreye zarar vermeden yeni yollar denemeni öneririm."